

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

**PROGRAM EDUKACYJNY
„ TWOJE ŻYCIE W TWOICH RĘKACH ”
Z ELEMENTAMI PROFILAKTYKI**

Opracowały: Martyna Jamka, Helena Solecka

wychowawcy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wierzbicy

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

CHARAKTERYSTYKA PROBLEMU:

Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży należy do problemów budzących obecnie ogromne zainteresowanie, a także rosnący niepokój w różnych środowiskach.

Określenie dziecko „niedostosowane społecznie” lub „dziecko nieprzystosowane” społecznie stawało się terminem wieloznacznym. Zamiast niego w literaturze pedagogicznej posługiwano się terminami takimi jak: dziecko trudne, dziecko z zaburzeniami w zachowaniu, moralnie zaniedbane, moralnie zagrożone, itp. Do dzisiaj nie udało się jednoznacznie uzgodnić definicji społecznego niedostosowania. Do istotnych przyczyn niedostosowania społecznego zalicza się, m.in. błędy wychowawcze w rodzinie i szkole, które w niekorzystnych warunkach życia i nauki dziecka wzmagają trudności wychowawcze i prowadzą do objawów wczesnego wykolejenia, w postaci: ucieczek z domu, wagarów, kradzieży, picia alkoholu itp. Już w najdawniejszych czasach, gdzie wychowanie przebiegało w mniej świadomy sposób – polegało przede wszystkim na naśladownictwie dorosłych. Duże trudności przysparzały dzieci zdrowe, ale nieposłuszne, sprzeciwiające się starszym. Trudności te narastały wraz z rozwojem cywilizacji, zaczęto zatem szukać sposobów radzenia sobie z takimi jednostkami. Niedostosowanie społeczne było zagadnieniem interesującym dla pedagogów, filozofów i nie tylko.

Współcześnie z jednej strony powstają warunki wpływające na zmniejszenie zjawiska społecznego niedostosowania – tworzone są nowoczesne programy resocjalizacyjne, a z drugiej zaś na jego odradzanie się ze względu na tempo rozwoju cywilizacyjnego oraz zwielokrotnione napięcia i nerwowość obecnych czasów. Samo niedostosowanie społeczne zmieniło swój charakter, stało się

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

„bardziej dogłębne” i „skomplikowane”, a tym samym bardziej odporne na oddziaływania resocjalizacyjne.

Trudno określić, czy dzisiejsze dzieci są „trudniejsze” od tych sprzed pięćdziesięciu czy pięciuset lat. Nie mniej obserwuje się wzrastające zaniepokojenie, otwarcie agresywnym i przestępczym zachowaniem młodych ludzi, które staje się motorem rozwoju, doskonalenia metod wychowania i resocjalizacji (K. Pospiszyl).

Pedagodzy zajmujący się problemami dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, bądź niedostosowanych społecznie zdają sobie sprawę, że ich wysiłek jest potrzebny z pewnej przyczyny: ktoś wcześniej zawiódł. Zabrakło w jakimś momencie odpowiedzialnych, światłych rodziców, którzy zrozumieliby potrzeby dziecka. Stąd konieczność podejmowania działań wychowawczych i opiekuńczych, również resocjalizacyjnych.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wierzbicy jest placówką o charakterze resocjalizacyjnym, przeznaczoną dla dziewcząt niedostosowanych społecznie, wymagających specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji. Wychowawcy MOW w Wierzbicy kierując się specyfiką pracy oraz potrzebami młodzieży opracowali Program Edukacyjny „Twoje życie w Twoich rękach”.

W swojej pracy kierujemy się mottem : *„Dzieci dzisiaj – będą dorosłymi jutro. One będą określać Naszą przyszłość. Cechy, jakie zaszczepiamy im dzisiaj i warunki życia jakie im stworzymy, będą decydować o tym, jaki będzie świat w następnym stuleciu.” prof. Adam Łopatka.* Jesteśmy przekonani, iż żadne dziecko nie rodzi się złe, ale bez wsparcia ze strony dorosłych może wkroczyć na drogę destrukcji.

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

ADRESACI :

Program „Twoje życie w Twoich rękach” adresowany jest do młodzieży w wieku szkolnym, zagrożonej niebezpieczeństwami współczesnego świata, podopiecznych świetlic środowiskowych oraz Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych. Przygotowany jest zgodnie z założeniami współczesnej profilaktyki. Głównym celem naszego programu jest promocja zdrowego stylu życia oraz ochrona dziecka przed podejmowaniem zachowań ryzykownych, mogących wpływać demoralizująco na otoczenie społeczne i wyniszczająco na jego osobowość oraz ogólnie rozumiane zdrowie fizyczne i psychiczne. Przyjmujemy założenie, że najlepszą drogą do uniknięcia zachowań ryzykownych jest rozwój osobowości dziecka poprzez umiejętność wykorzystania doświadczeń innych. Naszym celem jest eliminacja sytuacji, okoliczności sprzyjających rodzeniu się czynników zagrażających zdrowiu uczniów.

GLÓWNY CEL:

- Ochrona młodzieży przed podejmowaniem zachowań ryzykownych;
- Kształtowanie właściwej postawy wobec substancji psychoaktywnych;
- Wypracowanie modelu reagowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń substancjami psychoaktywnymi.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- uświadomienie młodzieży, które z ich zachowań stwarzają zagrożenie dla nich samych;
- postrzeganie siebie i rozumienie swoich uczuć;
- możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych;

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

- kształtowanie empatii i umiejętności komunikowania się, współpracy z innymi oraz rozwiązywania konfliktów;
- praca nad sobą, znajomość swoich mocnych i słabych stron;
- budowanie relacji z grupą społeczną, poczucia odpowiedzialności za grupę (klasa, rodzina, społeczność lokalna);
- rozwijanie samoświadomości, samooceny, samodyscypliny;
- przestrzeganie zasad i norm etycznych;
- dostarczenie wiedzy o powodach wchodzenia w uzależnienie od środków psychoaktywnych;
- zapoznanie ze szkodliwością substancji psychoaktywnych;
- dostarczenie wiedzy weryfikowanej i obalenie mitów na temat uzależnień;
- uczenie młodzieży umiejętności przeciwstawienia się naciskowi i manipulacji ze strony otoczenia;
- pokazanie młodzieży, jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, kryzysowych bez uciekania do zachowań autodestrukcyjnych;
- promocja alternatywnego stylu życia wobec używek;
- kształtowanie postaw asertywnych;
- kształtowanie u młodzieży nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego postawie prozdrowotnej.

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

CZAS TRWANIA :

Program realizowany będzie od października 2014 roku do czerwca 2015 roku.

METODY REALIZACJI :

Preferowanymi metodami będą metody aktywizujące wychowanki, uwzględniające jej potrzeby, zainteresowania i możliwości.

W programie będą wykorzystywane następujące metody: wpływu osobistego, burza mózgów, prelekcja, dyskusja, praca w grupach.

FORMY PRACY:

Według Cz. Kupisiewicza o skuteczności pracy z uczniem decydują nie tylko stosowane przez nauczyciela metody pracy, ale także formy organizacyjne. Zależą one jednakże od celów, zadań kształcenia, liczby uczniów, miejsca, czasu pracy dzieci a także wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne.

Realizując program wykorzystamy następujące formy pracy:

1. Indywidualizowana – polega na umożliwieniu uczniom rozwoju i uczenia się w ich własnym rytmie, z zachowaniem indywidualnych potrzeb.
2. Zbiorowa – w oparciu o system klasowo – lekcyjny, praca z całą klasą.
3. Praca w grupach – stanowi uzupełnienie do form pracy jednostkowej i zbiorowej.
4. Praca jednostkowa – gdy uczniowie wykonują samodzielnie to samo zadanie.

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

PRZEBIEG:

Najważniejszym aspektem naszego programu będą cykliczne spotkania specjalistów, wychowawców, pedagoga i psychologa placówki z wychowankami MOW. Odbywać się będą raz w miesiącu. Będziemy współpracować ze szkołami, placówkami i Instytucjami działającymi dla dobra naszych podopiecznych.

W ramach programu organizowane będą konkursy, gazetki o tematyce profilaktycznej, akcje promujące, a także happeningi mające na celu ukierunkowanie młodzieży na akceptowany społecznie styl życia.

Uwieńczeniem powyższych działań będzie przygotowanie stoiska i akcji profilaktycznej, skierowanej do młodzieży spoza naszego ośrodka, której celem będzie promowanie zachowań prozdrowotnych. Działania te wsparte będą krótkim filmem, ulotkami i plakatami informacyjnymi opracowanymi przez wychowanki MOW w Wierzbicy, przy wsparciu Dyrekcji, autorów programu oraz całej społeczności placówki.

EWALUACJA:

W rozumieniu przepisów prawa oświatowego (*Rozporządzenie MENiS z 23 kwietnia 2004*) **ewaluacja** jest to ocena przydatności i skuteczności podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w odniesieniu do założonych celów, służącą doskonaleniu tych działań. Definicja ogólniejsza określa ewaluację jako praktyczne badanie oceniające przeprowadzane w szkole lub placówce. Jednym z etapów procesu ewaluacji jest wybór odpowiednich metod zbierania informacji, które pozwolą nam wyciągnąć wnioski na temat realizacji przedsięwzięcia, które ewaluujemy.

MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W WIERZBICY

ul. Sienkiewicza 55, 26-680 Wierzbica
tel. 48/618 31 74, 48/618 27 74, fax 48/618 31 74 w. 24,
e-mail: mow2@poczta.onet.pl, www.mowwierzbica.lh.pl

Metodą zastosowaną do ewaluacji niniejszego programu będzie ankieta skierowana do wychowanek, a także pozostałych odbiorców (załącznik 1). Odpowiedzi na pytania w ankiecie wychowanki określą na podstawie własnych obserwacji i spostrzeżeń.

Ewaluacja nastawiona będzie na podsumowanie zakończonych działań w przypadku niniejszego programu, wypełnieniu ankiety. Wypracowane wnioski pomogą w usprawnieniu podobnych działań.

LITERATURA:

1. Kupisiewicz Cz.: "Niepowodzenia dydaktyczne. Przyczyny i niektóre środki zaradcze", W-wa 1964 r.;
2. Łopatka A.: "Państwo i prawo", 1990 r. nr 3;
3. Pospiszyl K.: "Psychologia dziecka niedostosowanego społecznie", W-wa 1998 r.;
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 23 kwietnia 2004 r.